

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de justiție în componență:

Președinte
Judecători

Vladimir Timofti
Anatolie Țurcan
Elena Cobzac

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Cernicov Andrei în numele succesorului părții vătămate Grajdian Vladimir prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 02 februarie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de apel Bălți din 19 iulie 2018 și de către avocatul Polivenco Victor în numele succesorului părții vătămate Mihailov Boris, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de apel Bălți din 19 iulie 2018, în cauza penală privindu-l pe

*Cumpătă Ion XXXXX, născut la
XXXXXX, originar din r-nul XXXXX,
domiciliat în s. XXXXX, r-nul XXXXX*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 26.06.2017–02.02.2018;

Instanța de apel: 05.04.2018–19.07.2018;

Instanța de recurs: 18.10.2018 – 12.12.2018.

Asupra admisibilității recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei, din 02 februarie 2018, *examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform procedurii prevăzute de art.364¹ Cod de procedură penală*, Cumpătă Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(5) Cod penal, la 6 ani, 8 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

În temeiul art.90 Cod penal, pedeapsa stabilită a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 5 ani.

Solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 563 lei, a fost respinsă.

S-a dispus încasarea de la Cumpătă Ion:

-în beneficiul succesorului părții vătămate Mihailov Boris suma de 50 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral;

-în beneficiul părții vătămate Ceapa Andriana prejudiciul material în sumă de 43950 lei;

-în beneficiul părții vătămate Budeanu Vasile prejudiciul material în sumă de 46200 lei;

-în beneficiul părții vătămate Zapolschi Ion prejudiciul moral în sumă de 20 000 lei;

-în beneficiul părții vătămate Drebot Tatiana prejudiciul material în sumă de 10 000 lei;

-în beneficiul succesorului părții vătămate Grajdian Vladimir prejudiciul moral în sumă de 100 000 lei;

-în beneficiul părții vătămate Breslaș Ion prejudiciul material în sumă de 3700 lei.

Pretențiile succesorilor părților vătămate Mihailov Boris, Grajdian Vladimir precum și a părții vătămate Zapolschi Ion, privind încasarea prejudiciului moral de la părțile civilmente responsabile SRL „Salubrity” și CA „Aster-Grup” s-au respins, ca neîntemeiate;

Acțiunea civilă depusă de către succesorul părții vătămate Grajdianu Vladimir în partea recuperării prejudiciului material, s-a admis în principiu urmând ca asupra cuantumului acesteia să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că Cumpătă Ion la 16 decembrie 2016 aproximativ la orerle 17⁵⁰, conducând autocamionului de model „Ford Cargo” cu n/î XXXXX, la intersecția drumului adiacent cu traseul R-14 Bălți-Sărăteni, la km 13+800, intenționând să vireze la stînga, încălcând prevederile pct. 39, 1), 2) lit. b) pct. 45 alin.(1) lit. a), b), d) al Regulamentului Circulației Rutiere potrivit cărora, înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic, în cazul în care vehiculul iese de pe un teritoriu adiacent drumului, conducătorul trebuie: să cedeze trecerea pietonilor și vehiculelor care circulă pe acest drum; conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținînd permanent seama de:starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția,dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, de situația rutieră –a ieșit pe traseul R-14 Bălți-Sărăteni și fără a ceda trecerea vehiculului de model ”Mercedes Sprinter” cu n/î XXXXX, condus de Buzuleac Ion, cu ruta Glodeni-Chișinău, care se deplasa în direcția mun. Chișinău, a început deplasarea pe traseu spre stînga, unde ca rezultat s-a tamponat lateral în autobusul sus menționat.

În urma impactului, autobusul de rută a derapat de pe traseu în cuveta din stînga în direcția lui de deplasare. În urma impactului lui **Mihailov Anatolie** conform raportului de expertiză medico-legală nr. 753 din 13.01.2017 i-au fost cauzate vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în rezultatul cărora acesta a decedat; lui **Sava Oxana**, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 754 din 13.01.2017 i-au fost cauzate leziuni grave, periculoase și incompatibile cu viața, în rezultatul cărora aceasta a decedat; lui **Grajdian Elena**, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 45 din 28.02.2017 i-au fost cauzate leziuni grave, periculoase pentru viață, în rezultatul cărora Grajdian Elena la 13.01.2017 a decedat; lui **Balta Sergiu**, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 20D din 18.01.2017 i-au fost cauzate leziuni corporale grave periculoase pentru viață; lui **Budeanu Vasile** conform raportului de expertiză medico-legală nr. 18D din 19.01.2017 i-au fost cauzate leziuni grave, periculoase pentru viață; lui **Șapoval Snejana**, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 23D din 24.01.2017 i-au fost cauzate leziuni corporale ușoare; lui **Drebot Anna** potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 13D din 18.01.2017 i-au fost cauzate leziuni corporale medii; lui **Debot Tatiana** conform raportului de constatare medico-legală nr.413 din 22.12.2016 i-au fost cauzate leziuni corporale ușoare; lui **Breslaș Ion** conform raportului de expertiză medico-legală nr. 12D din 18.01.2017 i-au fost cauzate leziuni corporale medii; lui **Lazarenco Valentina** conform raportului de expertiză medico-legală nr. 11D din 18.01.2017 i-au fost cauzate leziuni corporale ușoare; lui **Melnic Anastasia** conform raportului de expertiză medico-legală nr. 14D din 18.01.2017 i-au fost cauzate leziuni corporale ușoare; lui **Cecan Eugenia** conform raportului de expertiză medico-legală nr. 16D din 19.01.2017 i-au fost cauzate leziuni corporale ușoare; lui **Zapolschi Ion** conform raportului de expertiză medico-legală nr. 17D din 19.01.2017 i-au fost cauzate leziuni corporale medii.

Totodată ca rezultat al deteriorării mijlocului de transport de model "Mercedes Sprinter" care aparține SRL „Moldtrans-Tur” i s-a cauzat o daună materială în sumă de 37 000 euro.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei, și pronunțarea unei noi hotărâri cu stabilirea pedepsei - 6 ani 8 luni cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani. Încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului cheltuielile de judecată în sumă de 563 lei.

În argumentarea soluției solicitate s-au invocat următoarele motive:

- pedeapsa stabilită lui Cumpătă Ion este prea blândă, la numirea căreia nu s-a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal;

- concluzia instanței de fond privind necesitatea dispunerii suspendării executării pedepsei stabilite pe un termen de probațiune este neîntemeiată;

- pedeapsa stabilită nu va realiza scopul pedepsei penale prevăzut la art.61 Cod penal;

3.1 Nefiind de acord cu sentința cu apel a contestat-o avocatul Polivenco Victor în numele succesorului părții vătămate Mihailov Anatolie, care a solicitat casarea parțială a acesteia în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri cu admiterea integrală a acțiunii civile depuse de succesorul părții vătămate, argumentând următoarele:

- prima instanță neîntemeiat a diminuat considerabil cuantumul prejudiciului moral solicitat de Mihailov Boris, or în urma accidentului rutier a decedat tatăl său, Mihailov Anatolie;

- din actele cauzei rezultă că accidentul rutier s-a produs cu autoturismul care aparține cu drept de proprietate SA „Salubrity Solution” care a fost asigurat de răspundere civilă auto la compania de asigurări CA „Aster - Grup”, prin urmare prejudiciul solicitat de Mihailov Anatolie urmează a fi încasat în mod solidar de la Cumpătă Ion, SA „Salubrity Solution” și de la CA „Aster - Grup”;

3.2 Apel împotriva sentinței a declarat și avocatul Guțu Tatiana în numele succesorului părții vătămate Grajdian Vladimir, care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei și în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Cumpătă Ion recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin.(5) Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă privativă de libertate. Admiterea acțiunii civile în partea încasării prejudiciului material. Încasarea de la CA „Aster - Grup” a prejudiciului material în mărime de 42851,5 lei și de la Cumpătă Ion cheltuielile de transport în sumă de 618 lei și 5000 lei cheltuieli pentru asistență juridică.

3.3 Inculpatul Cumpătă Ion la fel a înaintat cerere de apel prin care a solicitat, casarea sentinței în partea încasării prejudiciului material din contul său în beneficiul părților vătămate, cu pronunțarea unei hotărâri, prin care prejudicial material cauzat părților vătămate să fie încasat de la partea civilmente responsabilă CA „Aster Grup”.

În argumentarea apelului declarat apelantul a invocat că autocamionul de model „Ford Cordo” cu n/î ODE 602, condus de către inculpat deținea la data accidentului poliția de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto eliberat de CA „Aster Grup”, iar conform art.3, 14 și 20 din Legea nr.414 din 22.12.2006, cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicole, drepturile persoanei păgubite prin accident produs pe teritoriul RM de autovehicul aflat în posesia asiguratului se exercită față de asiguratorul de răspundere civilă auto. Astfel, instanța urma să încaseze prejudicial material cauzat părților vătămate de la CA “Aster Grup” în calitate de parte civilmente responsabilă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 iulie 2018, apelul inculpatului a fost respins ca nefondat.

Apelurile acuzatorului de stat, avocatului Polivenco Victor în numele succesoriului părții vătămate Mihailov Anatolie și al avocatului Guțu Tatiana în numele succesoriului părții vătămate Grajdian Vladimir au fost admise, casată parțial sentința în latura penală, în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, lui Cumpătă Ion recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin. (5) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5. În motivarea soluției adoptate Colegiul a menționat că, deși instanța de fond just a apreciat circumstanțele de fapt și de drept, iar acțiunile inculpatului corect au fost încadrate în baza art.264 alin. (5) Cod penal, aceasta pripit a concluzionat că pedeapsa stabilită urmează a fi suspendată condiționat pe un termen de probațiune, deoarece această concluzie contravine criteriilor de individualizare a pedepsei și scopului pedepsei penale prevăzute la art. 61 alin.(2) și 75 Cod penal.

Totodată, instanța de apel a mai reținut că prima instanță la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de faptul că în urma acțiunilor inculpatului au decedat mai multe persoane, iar familiilor acestora le-au fost cauzate pierderi care nu mai pot fi reîntoarse, precum și de faptul că altor 12 persoane le-au fost cauzate diferite leziuni, precum și suferințe fizice care pe viitor își vor lăsa amprenta.

În consecință Colegiul a menționat că lui Cumpătă Ion urmează a i se stabili pedeapsa închisorii care va fi echitabilă în raport cu fapta comisă și cu consecințele survenite, care își va atinge scopul și va duce la restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât de inculpat cât și de alte persoane, din care motiv a concluzionat asupra necesității casării sentinței în latura penală și excluderea prevederilor art. 90 Cod penal.

Solicitarea succesoriului părții vătămate Mihailov Anatolie, privind încasarea de la Cumpătă Ion și părțile civilmente responsabile SRL „Solubrity Solution” și CA „Aster Grup” a prejudiciul moral în mărime de 100 000 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată, deoarece instanța de fond corect a reținut că conform art.16 alin.(1) lit. 1) al Legii nr.414 din 22.12.2006, cu privire la asigurarea de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule, asiguratorul nu acordă despăgubiri pentru sumele de recuperare a pagubei morale rezultate din accident rutier.

Colegiul penal a reținut că instanța de fond just a concluzionat asupra cuantumului prejudiciului moral dispus spre încasare, acesta fiind capabil de a aduce o satisfacție ca rezultat a suferințelor suportate.

La fel, Colegiul a apreciat, că instanța de fond just a conchis privind admiterea pretențiilor de ordin material în sumă de 42 851,50 lei a succesoriului părții vătămate Grăjdian Vladimir în principiu , deoarece la acțiunea înaintată nu este anexat nici un act juridic care ar demonstra legătura între inculpat și compania de asigurări, iar în lipsa actelor juridice nu este posibil de stabilit obligațiile în urma cărora survine răspunderea delictuală.

Tot aici instanța a menționat că în speță inculpatul a efectuat unele achitări pentru ce urmează a fi păstrată soluția primei instanțe anume despre necesitatea soluționării acțiunii civile de către instanța civilă și nu în cadrul cauzei penale examinate în procedura specială, ori soluționarea acțiunii va duce la tergiversarea cauzei penale. Mai mult, instanța a reținut

că nu poate încasa un prejudiciu fără a fi dovedit temeiurile și mărimea pagubei cerute.

Colegiul penal, a apreciat că argumentele inculpatului expuse în cererea de apel sunt contrare prevederilor art.73 alin.(1) CPP și art.16 alin.(1) lit. 1) al Legii nr.414 din 22.12.2006, cu privire la asigurarea de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule.

Solicitările acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor judiciare legate de efectuarea expertizelor medico-legale, instanța de apel le-a respins pe motiv că apelantul nu și-a argumentat solicitarea în baza cărui temei legal a înaintat-o.

În opinia Colegiul, instanța de fond corect a respins încasarea din contul lui Cumpătă Ion a cheltuielilor judiciare în mărime de 563 pentru efectuarea expertizelor medico legale, concluzie ce se întemeiază pe dispozițiile art.143 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală.

6. Împotriva hotărârilor judecătorești a declarat recurs ordinar avocatul Cernicov Andrei în numele succesorului părții vătămate Grăjdian Vladimir, care invocând temeiurile de drept prevăzute la pct.6) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acestora în latura civilă cu pronunțarea unei noi hotărâri cu dispunerea încasării de la Cumpătă Ion în beneficiul lui Grăjdian Vladimir a prejudiciului material în sumă de 42 851,5 lei (cheltuieli de înmormântare), 5000 lei pentru asistență juridică și a prejudiciului moral în sumă de 200000 lei.

În argumentarea recursului s-au invocat următoarele:

-succesorului părții vătămate, contrar prevederilor art. 20 din Constituție nu i s-a oferit o satisfacție echitabilă în partea ce ține de prejudiciul moral;

-instanțele de fond au aplicat prevederile art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală, astfel, considerând că există un caz excepțional și pentru pronunțarea hotărârii în ce privește latura civilă ar trebui amânată cauza, ceea ce nu se confirmă prin materialele cauzei, or avocatul nu a cerut administrarea unor probe suplimentare;

-instanțele de fond nu au ținut cont de faptul că în urma acțiunilor ilicite ale inculpatului a decedat Grăjdian Elena și neîntemeiat a apreciat ca fiind echitabil de a încasa din contul lui Cumpătă Ion prejudiciul material în sumă de 100000 lei cu titlu de prejudiciu moral, iar cheltuielile legate de înmormântarea victimei au fost lăsate fără examinare;

-examinând cauza instanțele de fond nu au respectat drepturile fundamentale ale părții civile cu privire la o satisfacție echitabilă;

6.2 Recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel a declarat avocatul Polivenco Victor în numele succesorului părții vătămate Mihailov Boris, care a solicitat casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată argumentând următoarele:

- instanța de apel neîntemeiat a respins solicitarea succesorului părții vătămate Mihailov Boris cu privire la majorarea cuantumului prejudiciului moral și încasarea acestuia în mod solidar de la Cumpătă Ion și părțile civilmente responsabile SRL „Solubrity Solution” și CA „Aster Grup”;

- odată ce instanța de apel a concluzionat că instanța de fond la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite și de consecințele survenite aceasta urma să majoreze și cuantumului prejudiciului moral dispus spre încasare în beneficiul succesorului părții vătămate Mihailov Boris;

- instanța de apel a admis apelul succesorului părții vătămate Mihailov Boris și a casat sentința în latura penală în partea stabilirii pedepsei, însă apelantul nu a formulat o astfel de solicitare acesta exprimându-și dezacordul cu sentința doar în latura civilă.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală,

procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor ordinare declarate, solicitând admiterea acestora cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată, pe motiv că partea descriptivă a deciziei instanței de apel contravine cu dispozitivul.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora, pentru considerentele ce urmează.

Raționamentele instanței privind inadmisibilitatea recursurilor declarate, se întemeiază în drept pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căreia instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Pentru a statua asupra netemeinicii cererilor de recurs depuse de către avocatul Cernicov Andrei în numele succesorului părții vătămate Grăjdian Vladimir și de către avocatul Polivenco Victor în numele succesorului părții vătămate Mihailov Boris, instanța a făcut verificările temeiurilor de casare invocate de părți, în raport cu actele dosarului, constatând că hotărârea recurată este legală și întemeiată, în speță nu s-a constatat nici un temei de natură să răstoarne soluția instanței de apel adoptată pe caz.

În corespundere cu dispoziția art.424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent.

8.1 *Cu referire la argumentele avocatului Cernicov Andrei în numele succesorului părții vătămate Grăjdian Vladimir*

Din conținutul recursului ordinar declarat, se constată că autorul invocă drept temei de casare prevederile pct.6) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, intervenind cu solicitarea de a se dispune casarea parțială a hotărârilor judecătorești cu pronunțarea unei noi hotărâri în latura civilă, cu dispunerea încasării de la Cumpătă Ion în beneficiul lui Grăjdian Vladimir prejudiciul material în sumă de 42 851,5 lei (cheltuieli de înmormântare) și 5000 lei pentru asistență juridică, precum și suma de 200000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Astfel, Colegiul constată că, recurentul, în conținutul cererii de recurs nu vine cu careva argumente în vederea susținerii poziției de modificare a hotărârilor instanțelor de fond în latura civilă, dar pretinde că instanțele neîntemeiat au lăsat acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului material în ordinea procedurii civile și succesorului părții vătămate, contrar prevederilor art. 20 din Constituție nu i s-a oferit o satisfacție echitabilă în partea ce ține de încasarea prejudiciului moral.

Cu referire la dezacordul recurentului în partea ce ține de quantumul prejudiciului moral dispus spre încasare Colegiul reține următoarele:

În conformitate cu prevederile art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art.401 nu au utilizat calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac.

La acest capitol, instanța de recurs ține să menționeze că, deși, succesorul părții vătămate Grăjdean Vladimir prin intermediul avocatului său Guțu Tatiana a contestat sentința, din textul apelului declarat (f.d.205-206, vol.III) rezultă că, ultimul și-a exprimat dezacordul cu soluția adoptată de instanța de fond, ***doar în partea ce ține de pedeapsa stabilită inculpatului și în partea soluționării acțiunii civile cu privire la prejudiciul material***. Astfel, se deduce că acesta a fost de acord cu quantumul prejudiciului moral de

100 000 lei dispus spre încasare de către prima instanță.

Prin urmare, se constată că succesorul părții vătămate Grăjdean Vladimir nu a utilizat calea ordinară de atac –apelul în partea ce ține de **prejudiciul moral** și nu are temei legal de a depune recurs ordinar privind pronunțarea unei noi hotărâri în această parte cu solicitarea de a majora cuantumul despăgubirilor morale.

În continuare, Colegiul penal verificând materialele cauzei și analizând hotărârea instanței de fond care a fost menținută de instanța de apel, conchide că la adoptarea soluției în partea prejudiciului material, instanța de fond a ținut cont pe deplin de circumstanțele cauzei precum și de prevederile art.387 alin. (3) Cod de procedură penală, și a adoptat o soluție întemeiată privind admiterea în principiu a acțiunii civile, or reclamantul a înaintat pretenții materiale față de mai mulți pârâți, iar succesoriului i-a fost achitată o parte din prejudiciul material solicitat, astfel, instanța de judecată corect a considerat oportun că pentru justa soluționare a cauzei acțiunea civilă urmează a fi admisă în principiu, iar asupra cuantumului acesteia să hotărască instanța în ordinea procedurii civile.

În egală măsură, Curtea menționează că, în cazul în care instanța de judecată lasă acțiunea civilă fără soluționare în procesul penal, aceasta nu împiedică partea civilă să inițieze acțiunea civilă în ordinea procedurii civile. Mai mult ca atât, în conformitate cu prevederile art.85 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, acțiunea civilă, având ca obiect tragerea la răspundere civilă a inculpatului sau părții responsabile civilmente, exercitată în instanța civilă, este scutită de taxa de stat.

8.2 Cu referire la argumentele avocatului Polivenco Victor în numele succesoriului părții vătămate Mihailov Boris

Analizând textul recursului declarat Colegiul atestă că recurentul își exprimă dezacordul cu cuantumul prejudiciului moral dispus spre încasare considerând că instanța de apel neîntemeiat a respins solicitarea cu privire la majorarea sumei prejudiciului moral și încasarea acesteia în mod solidar de la Cumpătă Ion și părțile civilmente responsabile SRL „Solubrity Solution”- posesorul izvorului de pericol sport și CA „Aster Grup” – asiguratorul de răspundere civilă auto.

Colegiul respinge ca neîntemeiat argumentul recurentului cu privire la necesitatea încasării prejudiciului moral în mod solidar atât de la inculpat cât și de la părțile civilmente responsabile. În argumentarea acestei concluzii instanța de recurs reține că reieșind din prevederile art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, art.1422 Cod civil și art.16 alin.(1) lit.l) din Legea nr. 414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicole, rezultă că paguba morală se încasează numai de la persoana condamnată pentru săvârșirea infracțiunii și nu de la proprietarul izvorului de pericol sport sau de la asigurator, iar solidar poate fi încasat doar prejudiciul material.

Prin urmare, corect instanța de fond a dispus încasarea prejudiciului moral doar de la Cumpătă Ion.

Nu poate fi reținut nici dezacordul avocatului Polivenco Victor cu soluția instanțelor de fond în latura civilă, considerând că suma dispusă spre încasare cu titlu de prejudiciu moral în beneficiul succesoriului părții vătămate Mihailov Boris neîntemeiat a fost diminuată.

La acest capitol, instanța de recurs ține să enunțe că, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă despăgubire, iar cuantumul despăgubirilor trebuie stabilit astfel încât acesta să aibă efect compensatoriu, și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor, și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor.

Privitor la volumul prejudiciului moral cauzat succesorului părții vătămate, Colegiul penal menționează că, deși este cert că în urma accidentului a decedat tatăl acestuia, fapt ce a cauzat lui Mihailov Boris prejudicii morale, totuși cuantumul despăgubirii prejudiciului moral solicitat de la inculpat 100000 lei - este excesiv de mare, concluzie ce rezultă din practica judiciară privind aplicarea legislației referitor la încasarea despăgubirilor morale, cât și din faptul că prejudiciul moral parțial a fost recuperat prin însăși sentința de condamnare a inculpatului. În sensul celor reținute, instanța de recurs ține să enunțe că, suma acordată nu este în măsură a compensa în întregime suferințele suportate, de altfel nici nu ar fi posibil a se stabili cu certitudine ce sumă ar putea acoperi în întregime aceste suferințe, dar este în măsură a atenua urmările faptei, ținând cont și de faptul că inculpatul a recunoscut fapta comisă, s-a căit și a regretat cele săvârșite.

În consecință, Colegiul penal relevă că prejudiciul moral în sumă de 50 000 lei este unul echitabil, și nu vine în contradicție cu prevederile art. 41 CEDO, din care rezultă că suma pretinsă nu trebuie să fie exorbitantă și să nu tindă la o îmbogățire fără just temei, la stabilirea căruia s-a ținut cont de prevederile art.1423 alin.(1) Cod civil coroborat cu art.219 alin. (4) Cod de procedură penală, iar la determinarea cuantumului acestuia s-a luat în considerație atât gravitatea suferințelor psihice a succesorului părții vătămate, cât și datele obiective care certifică acest fapt, și anume nivelul suportării de către aceasta a suferințelor psihice în urma decesului unei rude apropiate. Astfel instanțele de fond au ținut cont atât de tipul vinovăției prin care s-a comis infracțiunea (imprudență), cât și de posibilitățile reale ale inculpatului de a achita sumele percepute, precum și măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414 –417 Cod de procedură penală, iar argumentele invocate de recurenți care critică hotărârile considerând că concluzia privind nesoluționarea acțiunii civile în partea încasării prejudiciului material în cadrul procesului penal este pripită și neîntemeiată, iar sum prejudiciilor morale dispusă spre încasare ca fiind prea mică, astfel, în opinia acestora s-au comis erori de drept stipulate în pct.6) alin. (1) art.427 Cod de procedură penală, sunt neîntemeiate, deoarece în speță corect instanțele au dispus admiterea în principiu a acțiunii civile, iar prejudiciile morale dispuse spre încasare sunt echitabile și prin urmare, se impune inadmisibilitatea recursurilor declarate, ca fiind vădit neîntemeiate.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Cernicov Andrei în numele succesorului părții vătămate Grajdian Vladimir și de către avocatul Polivenco Victor în numele succesorului părții vătămate Mihailov Boris, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 iulie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Cumpătă Ion**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 11 ianuarie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac